

KØBENHAVNS KOMMUNE

Teknik- og Miljøforvaltningen

Center for Kirkegårde

Arbejdstilsynet
Postboks 1228
0900 København C

07-03-2012

Sagsnr.
2012-33475

Dokumentnr.
2012-179003

Vedrørende ligbæring i Center for Kirkegårde

Center for Kirkegårde i København vil hermed anmode om Arbejdstilsynets holdning til, hvorledes vi skal forholde os med hensyn til vores medarbejdere, der foretager ligbæring.

I Center for Kirkegårde foretages ligbæring af kister, når disse skal bæres enten fra en rustvogn eller katafalkvogn til et gravsted. Afstanden fra vogn til gravsted er normalt mellem 5 – 30 meter. Kisten bæres hen til gravstedet og sænkes ned. En kiste vejer i gennemsnit ca. 125 kg (lig 80 - 90 kg og kiste 35 - 40 kg) og vi benytter 4 ligbærere til denne ligbæring. Center for Kirkegårde har i 2011 brugt 86 ligbærere, der fordeler sig fra 2 - 4 personer pr. ligbæring.

I AT- vejledning om løft, træk og skub er der flere faktorer som vores medarbejdere er udsatte for.

I punkt 5 - Vurdering af bæring - står at når byrden bæres under gang med en afstand på mere end ca. 2 m må man bære ca. 20 kg tæt ved kroppen. Dvs. der skal benyttes 6 ligbærere, når en kiste vejer ca. 125 kg.

Hvorledes stiller Arbejdstilsynet sig hvis en kiste vejer mere end 125 kg? Det er jo ikke praktisk muligt at benytte f.eks. 8 ligbærere, da der kun er 6 håndtag.

Endvidere står i AT- intern instruks nr. 9/2006 - Tilsyn i

”Religiøse institutioner og foreninger (kirker)” under ergonomi:

”Ved begravelsesceremonier stiller AT krav om brug af tekniske hjælpemidler, hvis der ikke er pårørende til stede. Er der pårørende til stede, stiller AT ikke krav om brug af tekniske hjælpemidler, uagtet om de pårørende deltager i bæring mv. eller ej”.

Center for Kirkegårde har indkøbt et automatisk kistesænkingsapparat som benyttes, når der ikke er pårørende tilstede. Det gør, at vores medarbejdere ikke skal sænke kisten ned i graven, men det fritager dem ikke for at bære kisten hen til gravstedet og stille den på apparatet.

Center for Kirkegårde

Frederiksborgvej 125
2400 København NV

Telefon
8233 4613

Mobil
2686 0200

E-mail
miiclun@tmf.kk.dk

www.kk.dk

Vi håber Arbejdstilsynet kan hjælpe os med vejledning, således at vi ikke udsætter vores medarbejdere for unødige belastningsskader og at vi, såfremt Arbejdstilsynet kommer på uanmeldt tilsyn, giver os et påbud.

Med venlig hilsen

Michèle B. Lundskær

Københavns Kommune Center for Kirkegårde
Frederiksborgvej 125
2400 København NV

Forespørgsel vedr. ligbæring i Center for Kirkegårde

Vedrørende ligkistebæring i Center for Kirkegårde i København.

Arbejdstilsynet har modtaget Jeres brev fra den 7. marts 2012 og har nu haft mulighed for at behandle sagen.

Jeres følgende oplysninger lægges til grund for nærværende besvarelse:

- ❑ I Center for Kirkegårde foretages ligbæring af kister, når disse skal bæres enten fra en rustvogn eller katafalkvogn til et gravsted.
- ❑ Afstanden fra vogn til gravsted er normalt mellem 5-30 meter.
- ❑ Kisten bæres hen til gravstedet og sænkes ned.
- ❑ En kiste vejer i gennemsnit ca. 125 kg (lig 80-90 kg og kiste 35-40 kg) og vi benytter 4 ligbærere til denne ligbæring..
- ❑ Center for Kirkegårde har i 2011 brugt 86 ligbærere, der fordeler sig fra 2 - 4 personer pr. ligbæring.
- ❑ Center for Kirkegårde har indkøbt et automatisk kistesænkingsapparat

Arbejdstilsynet skal afgive Påbud uanset hvor der er problematiske løft under transporten. Der skal afgives påbud ud fra vurdering af flerpersoners løft med vægt, rækkeafstand og forværende faktorer herunder eks. adgangsforhold.

Der stilles krav om brug af egnede tekniske hjælpemidler, hvis der er tale om løft i det røde område.

Ved bæring af kister er både branchen og Arbejdstilsynet opmærksomme på at en kiste med afdøde i ikke har en ligelig fordelt vægt, hvilket betyder at kisten er lettest ved fodenden. Vægten af en standard kiste er oplyst af en producent til at være 45 kg til Arbejdstilsynet.

Vægten vil i de fleste tilfælde være i vurderingsskemaets gule område, da der er tale om flere personer der løfter samme byrde. Her er de forværende faktorer afgørende:

- ❑ Løftet skal foregå skævt/asymmetrisk i forhold til kroppen
- ❑ Når der løftes fra siden og med én hånd, belastes ryggen ca. dobbelt så meget som ved løft midt foran kroppen med to hænder.
- ❑ Når ryggen bøjes forover eller til siden, eller især hvis ryggen foroverbøjes og vrides samtidig er belastningen vil stige med graden af foroverbøjning, vridning og varigheden, samt når der skal rækkes ud efter byrden.
- ❑ Der kan også være risiko for uventede belastninger, når flere personer løfter sammen, fx:

Tilsynscenter Øst
Postboks 1228
0900 København C
Tlf. 70121288
Fax 70121289
at@at.dk
www.at.dk
CVR-nr. 21481815

11. april 2012

Vores sag
20120020005/2
Vores ref.
Rehan Bakhsh

CVR-nr.

- hvis ikke alle løfter eller sætter byrden samtidigt,
- hvis en af personerne mister grebet under løftet.
- Byrdens tyngdepunkt,
- individuelle forskelle mellem de personer, der løfter sammen,
- forskelle i arbejdsteknik har betydning for, hvor meget den enkelte belastes under løftet.
- Hvor flere personer løfter sammen, kan belastningen variere.

Den efterfølgende bæring vurderes også, hvor de ovenstående risikofaktorer hele tiden vil være tilstedeværende sammen med følgende ydre faktorer:

- Adgangsvej til gravstedet
 - Snævre pladsforhold.
 - Underlag, der er ustabil, ujævnt, glat, for hårdt eller for blødt, skråt eller niveauforskudt.
 - Bæring ad trapper og underlag der er skråt eller niveauforskudt.

Dette betyder at Arbejdstilsynet ved besøg på virksomheden, vil stille krav til Center for Kirkegårde om at imødekomme de risikofaktorer beskrevet det ovenfor angivet i form af påbud.

De ansatte udsættes for arbejdsmiljøbelastninger der er unødige, da der findes tekniske hjælpemidler der tilgodeser både arbejdsmiljøproblemet samtidigt giver muligheden for at anvendelsen af de tekniske hjælpemidler er en værdigt håndtering af den afdødes kiste.

Virksomheden opfordres til at finde en løsning ved valg af en egnet teknisk hjælpemiddel, der også kan anvendes når der er pårørende tilstede til trods for at Arbejdstilsynet stadig tager etiske hensyn og ikke reagerer når pårørende er til stede.

Venlig hilsen

Rehan Bakhsh
Tilsynsførende